

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НОВІТНІ МЕДІА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Журналістика

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Новітні медіа
Викладач (і)	Шлемкевич Тетяна Вікторівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	tetiana.shlemkevych@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/22382656a7b760486ae3
Консультації	Вт.15:00-16:00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Медіаіндустрія швидко змінюється через технологічний прогрес. Сучасна журналістика та медіа включають в себе роботу з різноманітними цифровими інструментами, платформами та соціальними мережами. Курс «Новітні медіа» допомагає розібратися у цьому цифровому ландшафті. А також, покликаний сформувати у студентів навички критичного мислення та аналізу інформації, формувати уявлення про вплив соціальних мереж на розповсюдження інформації та взаємодію з аудиторією.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є медіа та комунікативні технології сформовані внаслідок процесів конвергенції класичних медіа. Предмет курсу «Новітні медіа» покликаний ознайомити студентів з поняттям новітніх медіа у контексті трансформації комунікаційних технологій, продемонструвати глобальну зміну структури та архітектури медіа сучасності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета. Забезпечення фундаментальної підготовки фахівців у галузі журналістики, які володіють глибокими знаннями у сфері сучасних медіакомунікацій, теорії та практики класичних і нових медіа, вивчення основ роботи з конвергентними медіа, ознайомлення з специфікою впровадження вітчизняного та зарубіжного досвіду діяльності нових медіа, набуття практичних навичок роботи з онлайн-медіа, опанування журналістських жанрів конвергентних медіа.

Цілі.

1. Ознайомлення із сучасними технологіями та трендами;

2. Розуміння впливу соціальних мереж;
3. Адаптація до змін у медіа ландшафті;
4. Стимулювання творчого мислення;
5. Розуміння етичних та правових аспектів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
 ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
 ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями;
 СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;
 СК 03. Здатність створювати медіапродукт;
 СК 05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Програмні результати навчання

ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
 ПР 05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.
 ПР 14. Генерувати інформаційний контент для будь-якого виду ЗМІ за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.
 ПР 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни (180 год.)	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	061 Журналістика	3	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Модуль 1			
Тема 1. Вступ до новітніх медіа.	2	2	20
Тема 2. Конвергенція, інтерактивність та гіпертекстуальність як базові характеристики конвергентних редакцій.	2	4	20
Тема 3. Виклики онлайнової журналістики. Поняття "бульбашки фільтрів", "фейкові новини" та "on-demand content".	2	4	20
Тема 4. Жанри новітніх медіа. Блог. Мікроблог. Twitter-репортаж. Стрім. Подкаст.	2	4	20
Тема 5. Мова, стиль і візуальні стратегії цифрової комунікації.	2	6	20
Модуль 2			
Тема 6. Аудиторія новітніх медіа.	2	4	10
Тема 7. Етика новітніх медіа	2	2	20
Тема 8. Особливості боротьби з дезінформацією в новітніх медіа.	2	6	30
Тема 9. Правове регулювання новітніх медіа	2	4	20
Тема 10. Цифрові тренди розвитку медіа. Метавсесвіт та роль штучного інтелекту.	2	4	20
ЗАГ.:	20	40	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточне опитування, тестування та самостійна робота – 20 балів. Презентація аналізу медіа продукту – 20 балів Контрольна робота – 10 балів. Підсумкова письмова робота (екзамен) – 50 балів.
---	---

Вимоги до письмових робіт	Письмовий контроль у вигляді контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань, тестування. Обов'язкові завдання : 1. Підготовка порівняльного аналізу двох новинно-аналітичних сайтів. Вимоги: Мінімальна кількість слайдів - 15. У презентації повинні бути вміщені наочні матеріали з запропонованих сайтів для аналізу, відповіді на основні питання, відображено авторський погляд на діяльність видання). 2. Контрольна робота. 3. Створення власного продукту в Weblum чи на іншій платформі. Додаткове завдання : Пройти онлайн курс (на вибір) : 1. Інтернет-медіа https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/103/2015_T2/about 2. Цифрові комунікації в глобальному просторі https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ITArts101+2017_T1/about 3. Курс із соціально відповідального блогінгу «MOLOблогерстVO!» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MOLO101+2022_T3/about Зарахування за наявності сертифікату .
Практичні заняття	Відвідування та активна участь студентів у роботі практичних занять є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, участь у дискусії. На практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.
Умови допуску до	Для отримання допуску до підсумкового контролю студенту необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

підсумкового контролю	
Підсумковий контроль	Форма контролю (іспит). Форма здачі (комбінована). <i>Білет №1(Зразок)</i> <i>Тестова частина</i> - Термін «Новітні медіа» виник у : А) 60-х рр. XX Б) 80-х рр. XX ст. В) 2000 -х рр. - Вкажіть правильну послідовність розвитку способів мислення : А) кліпове - системне – серіальне Б) колективне – системне – індивідуальне В) системне – кліпове – серіальне - Вкажіть правдиве твердження: А) Трансформаційні процеси в медіа індустрії не сприяють якісному журналізму Б) Мультимедійність на сьогодні жодним чином не впливає на конкурентоспроможність ЗМІ В) Технологічний поступ призвів до розмивання кордонів між традиційними медіа, зближення та взаємопроникнення різних видів ЗМІ <i>Розгорнута відповідь:</i> - Технології поширення кросмедійного контенту (на прикладі видання ...) - Причини трансформації контенту та вподобань української аудиторії (в останні 5 років).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Відвідування занять :

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)».

Покликання: <http://surl.li/kedzc>

Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

Неформальна освіта: Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, ВUOnline та Coursera за відповідних предметним спрямуванням. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

Покликання : <http://surl.li/dzryl>

8. Рекомендована література

Література:

1. Cross-Media. URL: <https://www.personalizemedia.com/articles/cross-media/>
2. Davidson D. Cross-Media Communications: An Introduction to the Art of Creating Integrated Media Experiences. ETC Press, 2010. URL: <http://repository.cmu.edu/etcpress/>
3. Аксьонова Н. Дослідження впливу мас-медіа в умовах інформаційної війни. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. 2017. Вип. 48. С. 480–493.
4. Вайшенберг З., Кляйнштойнбер Г., Пьорксен Б. Журналістика та медіа: довідник. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2011. 504 с.
5. Василик Л. Є. Конвергенція та крос-медійність: дискурс термінологічної парадигми. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2017. № 1. С. 11–17.
6. Войтович Н. Створення фейкових новин: новий шлях інформаційної війни. *Вісник Львівського університету*. Серія: Журналістика. 2014. Вип. 39, ч. 1. С. 42–47.
7. Головка А. А. Роль ЗМІ в сучасній інформаційній війні. *Молодий вчений*. 2016. № 6. С. 309–311. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_6_79

8. Григорова З. В. Нові медіа, соціальні медіа, соціальні мережі — ієрархія інформаційного простору. *Технологія і техніка друкарства*. 2017. № 3(57). С. 93–100.
9. Демченко В. Д. Крос-медіа та «традиційна» преса: взаємодія, синтез чи заперечення? *Світ соціальних комунікацій*. 2013. Т. 9. С. 56–58.
10. Досенко А., Погребняк І. Інтернет-журналістика: комунікативні маркери : навч.-метод. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 184 с.
11. Дурняк Б. В. Способи захисту інформації у засобах масової інформації. *Поліграфія і видавнича справа*. 2012. Вип. 2(58). С. 60–63.
12. Женченко М. І. Новітні редакторські професії в умовах конвергенції та мультимедіатизації ЗМІ. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2012. Т. 49. С. 142–146.
13. Женченко М. Цифрові трансформації видавничої галузі : монографія. Київ : Жнець, 2018. 436 с.
14. Іванова О., Мойсєєва О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії. Київ : ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.
15. Потятинник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.
16. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти) : підручник / Б. В. Остроухой та ін. ; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. Київ : КНТ, 2010. 776 с.
17. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналіт. доп. / за заг. ред. А. Баровської. Київ : НІСД, 2016. 109 с.
18. Кіца М. О. Матеріали ЗМІ як інструментарій інформаційної війни у воєнний час. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2018. № 3. С. 46–50.
19. Кіца М. Особливості реклами в українських Інтернет-ЗМІ в умовах інформаційної війни. *Теле- та радіожурналістика*. Львів, 2015. Вип. 14. С. 170–174.
20. Колосовська І. Інформувати, бавлячи: як українські медійники впроваджують гейміфікацію. *Медіакритика*. URL: <http://surl.li/pdrur>
21. Коструба О. Мобільна журналістика: нові можливості. *Європейська обсерваторія журналістики*. URL: <http://surl.li/pdruz>
22. Крецу І. Н., Гузун М., Василик Л. Підручник з крос-медіа / пер. А. Лехінтан та ін. Bonn ; Sibiu : Schiller Publ. House, 2015. 140 с.
23. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колект. моногр. / за заг. ред. В. Е. Шевченко. Київ : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну ІЖ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2017. 234 с.
24. Курбан О. В. Сучасні інформаційні війни в мережевому онлайн просторі : навч. посіб. Київ : ВІКНУ, 2016. 286 с. URL: https://mil.univ.kiev.ua/files/222_1044284240.pdf
25. Лешко У. Типологія жанрів інтернет-журналістики: теоретичні аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. 2018. Вип. 44. С. 246–253.

- 26.Лещик Н. Дослідження українського інформаційного медійного контенту: психолого-соціальний вимір. *ScienceRise*. 2016. № 1(1). С. 42–51. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2016_1\(1\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2016_1(1)_8)
- 27.Лосєв І. Інформаційна неспроможність, або Чому ЗМІ випускають в ефір специфічних пацифістів, які вимагають, щоб Україна «припинила війну». *День*. 2015. 26–27 груд. (№ 237/238). С. 26.
- 28.Лубкович І. М. Місце українських медій в інформаційній війні 2013–2014 рр. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 56. С. 189–194.
- 29.Мудра І. Інструменти інформаційної війни проти України в Інтернет-ЗМІ. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2017. № 883. С. 39–44.
- 30.Мудра І. Поняття «фейк» та його види у ЗМІ. *Теле- та радіожурналістика*. 2016. Вип. 15. С. 184–188.
- 31.Набруско В. Суспільне мовлення та виклики інформаційної доби. *Теле- та радіожурналістика*. 2015. Вип. 14. С. 69–76.
- 32.Потятиник Б. Цифрова журналістика: інтеграція. Ключові властивості. *Медіакритика*. URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analityka/4-etapy-rozvytku-novykh-media.html>
- 33.Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. 2-ге вид., допов. Київ : Києво-Могилянська академія, 2016. 502 с.
- 34.Різун В. В. Теорія масової комунікації. Київ : Просвіта, 2008. 260 с.
- 35.Ротар Н. Мас-медійне маніпулювання та політична міфологізація Донбасу в інформаційному просторі Російської Федерації. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2015. Вип. 5/6. С. 99–117.
- 36.Федорчук Л. П. Журналіст конвергентної редакції: нові виклики професії. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2010. № 54. С. 209–212.
- 37.Ципердюк І. Досвід переходу української редакції Радіо «Свобода» від традиційного до конвергентного ЗМІ. *Вісник Львівського університету*. Серія: Журналістика. 2017. Вип. 42. С. 245–251.
- 38.Чабаненко М. Напрями трансформації репортажу в онлайн-журналістиці. *Вісник Львівського університету*. Серія: Журналістика. 2019. Вип. 46. С. 310–317.
- 39.Чабаненко М. В. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 183 с.
- 40.Шевченко О. Інформаційний контент ТВ-продукту як складник соціальної відповідальності російських медіа в Україні. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Серія: Міжнародні відносини. 2016. № 11(336). С. 69–73.
- 41.Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики. Київ : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2014. 358 с.
- 42.Яковченко О. Конвергентні процеси в контексті розвитку української служби «Радіо Свобода». *Вісник Харківського національного*

університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціальні комунікації. 2017.
Вип. 10. С. 15–20.

Викладач Тетяна Шлемкевич